

CAPITOLUL 12

INFORMAREA, CONSULTAREA SI PARTICIPAREA PUBLICULUI

12.1. CADRUL OPERATIONAL DE INFORMARE SI CONSULTARE A PUBLICULUI

Statele Membre incurajeaza implicarea activa a tuturor partilor interesate in implementarea Directivei Cadru in domeniul Apei si in elaborarea Planurilor de Management pe bazin hidrografic.

Principalele prevederi referitoare la participarea si consultarea publicului sunt stipulate in articolul 14 al Directivei Cadru prin care se stabilesc trei forme principale ale participarii si consultarii publicului:

- Accesul la informatia de baza;
- Implicarea Activa in toate aspectele implementarii Directivei;
- Consultarea in trei etape in cadrul procesului de planificare.

Intreaga activitate privind Participarea si Consultarea Publicului a avut la baza elaborarea de Instructiuni metodologice prin adaptarea Ghidului privind “Participarea Publicului” elaborat de Uniunea Europeana si a Strategiei privind participarea publicului pentru Districtul Hidrografic al Dunarii, strategie aprobata de Grupul de lucru permanent al ICPDR in iunie 2003.

Strategia se bazeaza pe calendarul implementarii Directivei Cadru, iar activitatile ei se bazeaza pe cerintele de indeplinire a obligatiilor Directivei Cadru si elaboreaza un cadru coerent cu legaturi la nivel national, prin oferirea unui model de strategie in organizarea activitatilor. Bazat pe Strategia ICPDR, s-a elaborat un PLAN OPERATIV pentru activitati la nivelul Districtului Hidrografic al Dunarii, al carui continut este propus pentru includere in Planul de Management pe Bazin Hidrografic.

In conformitate cu documentele de lucru ale ICPDR, Participarea Publicului este ceruta la mai multe niveluri geografice pentru a asigura informatii semnificative care se vor reflecta in Planul de Management pe bazin hidrografic.

In situatia districtului hidrografic al Dunarii, aceste niveluri sunt:

- Nivel National (nivelul cheie de “implementare” si management)
- Nivel de sub bazin (regional)
- Nivel local (acolo unde Directiva Cadru se implementeaza efectiv).

In Romania, cadrul legal privind procesul de participare si consultare a publicului in conformitate cu Art.14 al Directivei Cadru a Apei, este asigurat prin Legea Apei nr.107/1996 amendata prin legea nr. 310/2004 si legea nr. 112/2006; Hotararea de Guvern 1212/2000 privind organizarea si functionarea Comitetelor de Bazin; Ordinul Ministrului 1012/2005 privind proceduri pentru accesul publicului la informatii in domeniul managementului apelor; Ordinul Ministrului 1044/2005 privind proceduri privind consultarea utilizatorilor de apa, riveranilor si publicului la luarea deciziilor in domeniul gospodarii apelor.

Obiectivul principal al activitatii de participare si consultare a publicului este de a imbunatati procesul de luare a deciziilor, prin aplicarea unei proceduri eficiente de cooperare la toate nivelurile administratiei publice. Acesta are scopul de a asigura participarea utilizatorilor de apa, a comunitatilor locale reprezentative si a populatiei, prin contributia la procesul de armonizare a legislatiei in domeniul apei in vederea implementarii legislatiei Uniunii Europene si prin recomandarea finantarii si conformarii prioritatilor in scopul dezvoltarii programelor de management al apei.

Participarea publicului poate fi definita în general ca admiterea publicului în influențarea rezultatului planurilor de management și proceselor de stabilire a programelor de măsuri, în vederea atingerii “stării bune” a apelor în 2015, în care informarea are un rol esențial.

Consultarea publicului constituie o formă mai susținută de asociere a publicului fiind vorba de un schimb interactiv de informații, prin organizarea unor grupuri consultative, interviuri și dezbateri publice cu participarea mass-media.

Participarea activă a părților interesate este o formă de implicare mult mai intensă și nu se referă la public, ci la persoane organizate în diferite grupuri țintă care participă activ la realizarea documentelor Directivei Cadru a Apei pe tot parcursul implementării acesteia. (Comitet de Bazin, ONG-uri, instituții publice, autorități locale administrative, asociații profesionale, unități economice, etc).

Principală unitate pentru consultarea și informarea publicului la nivel bazinal și local este reprezentată prin Comitetul de Bazin creat pe baza HG 1212/2000. Comitetul de Bazin, organizat la nivelul fiecărei Direcții de Apă, asigură participarea publicului la luarea deciziilor din domeniul apelor și a fost creat din necesitatea constituirii unor mecanisme de consultare la toate nivelurile:

- Colectivitățile locale;
- Utilizatorii din bazinul hidrografic;
- Beneficiarii serviciilor de gospodărire a apelor.

Obiectivele fundamentale care au stat la baza creării acestor structuri au fost: colaborarea eficientă a organismelor teritoriale de gospodărire a apelor cu organele administrației publice locale și menținerea echilibrului între conservarea și dezvoltarea durabilă a resurselor de apă.

Atributiile Comitetelor de Bazin sunt:

- colaborează cu Direcțiile de Apă în implementarea strategiilor și politicilor naționale de management al apelor;
- avizează schemele directe precum și programele de măsuri pentru atingerea obiectivelor;
- aprobă lista ariilor protejate și stabilesc măsuri de reconstrucție ecologică;
- aprobă încadrarea în categorii de calitate a cursurilor de apă din bazinele/spațiile hidrografice;
- recomandă priorități privind finanțarea programelor de dezvoltare;
- propune revizuirea standardelor și normativelor de calitate a apelor și dacă este necesar, propune elaborarea normelor de calitate a apei specifice bazinului hidrografic;
- asigură informarea publicului privind acțiunile organizate, cu cel puțin 30 de zile înainte de data desfășurării acestora;
- asigură accesul publicului la sedințe și la documentele lor oficiale.

Fiecare Direcție de Apă din cadrul Administrației Naționale „Apele Române”, deține un birou de relații cu publicul care se ocupă cu pregătirea interviurilor și a conferințelor de presă privind problemele ridicate de implementarea Directivei Europene și de elaborare a capitolelor din Planul de Management al Bazinului Hidrografic.

În cadrul sedințelor Comitetelor de Bazin au fost prezentate :

- Calendarul și programul de lucru pentru elaborarea Planurilor de management pe bazine / spații hidrografice și rolul consultării publicului;
- Rapoartele 2004 ale Planurilor de Management pe bazinele / spațiile hidrografice.
- imaginea de ansamblu a problemelor semnificative în managementul apei ;

Ciclul de planificare al Directivei Cadru a Apei reprezintă un factor definitoriu în organizarea în timp a procesului privind participarea publicului:

- identificarea bazinului hidrografic, desemnarea bazinelor de către autoritățile competente, transpunerea Directivei în legislația națională (sfârșitul anului 2003);

- caracterizarea bazinului hidrografic, revizuirea impactului activitatii umane si analiza economica a folosintelor de apa (sfarsitul anului 2004);
- planuri pentru stabilirea programelor de masuri si schitarea Planurilor de Management pe bazin hidrografic (sfarsitul anului 2006);
- cele mai importante probleme de management al apei din cadrul bazinului hidrografic (2007)
- informarea si consultarea publicului in legatura cu programele de masuri si planurile de management pe bazin hidrografic - se vor oferi spre consultare si comentare drafturile acestora, pentru o perioada de cel putin 6 luni – sfarsitul anului 2008 si 2009;
- reactualizarea Planului de Management pe baza observatiilor si comentariilor publicului - 2009
- publicarea Planului de Management pe bazin hidrografic-forma finala si stabilirea programelor de masuri (sfarsitul anului 2009);
- implementarea programelor de masuri (2012);
- evaluarea si aducerea la zi, derogari (2015) ;
- termenul final pentru indeplinirea obiectivelor Directivei Cadru Apa (2027).

Participarea si consultarea publicului vizeaza in principal protectia mediului si a sanatatii umane, anticiparea situatiilor de criza cum ar fi inundatiile sau seceta, impunerea si imbunatatirea unui sistem echilibrat de plati pentru toti utilizatorii de apa, intarirea, dezvoltarea si sustinerea politicilor de management local.

12.2. PREZENTAREA REZULTATELOR SI EVIDENTIEREA PROPUNERILOR DE IMBUNATATIRE A PLANULUI DE MANAGEMENT AL SPATIULUI HIDROGRAFIC SOMES-TISA

Elaborarea Draft-ului Planului de Management pe spatiul hidrografic Somes-Tisa si publicarea acestuia s-a facut la 22 decembrie 2008.

Pe site-ul Directiei Apelor Somes-Tisa s-au postat etapele de realizare si raportare ale Planului de Management al bazinului hidrografic si continutul cadru al acestuia.

Pentru “Informarea si consultarea publicului” se au in vedere:

1. Publicarea calendarului si a programului de lucru (cu 3 ani inainte de realizarea Planului de Management revizuit) – decembrie 2006;
2. Publicarea celor mai importante probleme de gospodarirea apelor la nivel national, sinteza problemelor importante de gospodarire a apelor la nivel bazinal (cu 2 ani inainte de realizarea Planului de Management revizuit) – decembrie 2007;
3. Publicarea draft-ului Planului de Management (cu 1 an inainte de realizarea Planului de Management (cu 1 an inainte de realizarea Planului de Management revizuit) – decembrie 2008 ;

Consultarea in cursul anului 2008 a grupurilor tinta de stakeholderi privind elaborarea programelor de masuri pentru industrie, agricultura, aglomerari umane si alterari hidromorfologice, etapelor importante in realizarea draft-ului Planului de Management bazinal;

4. Consultarea publicului privind Draftul Planului de Management pe o perioada de cel putin 6 luni de la data publicarii acestuia – noiembrie 2009.

Consultarea Publicului

În ceea ce privește activitatea de constientizare a publicului în domeniul protecției mediului, s-au desfășurat numeroase întâlniri și seminarii cu reprezentanți ai operatorilor economici, autorități administrative locale și ONG-uri, s-au organizat ședințe largite ale Comitetelor de Bazin, interviuri și articole în mass-media.

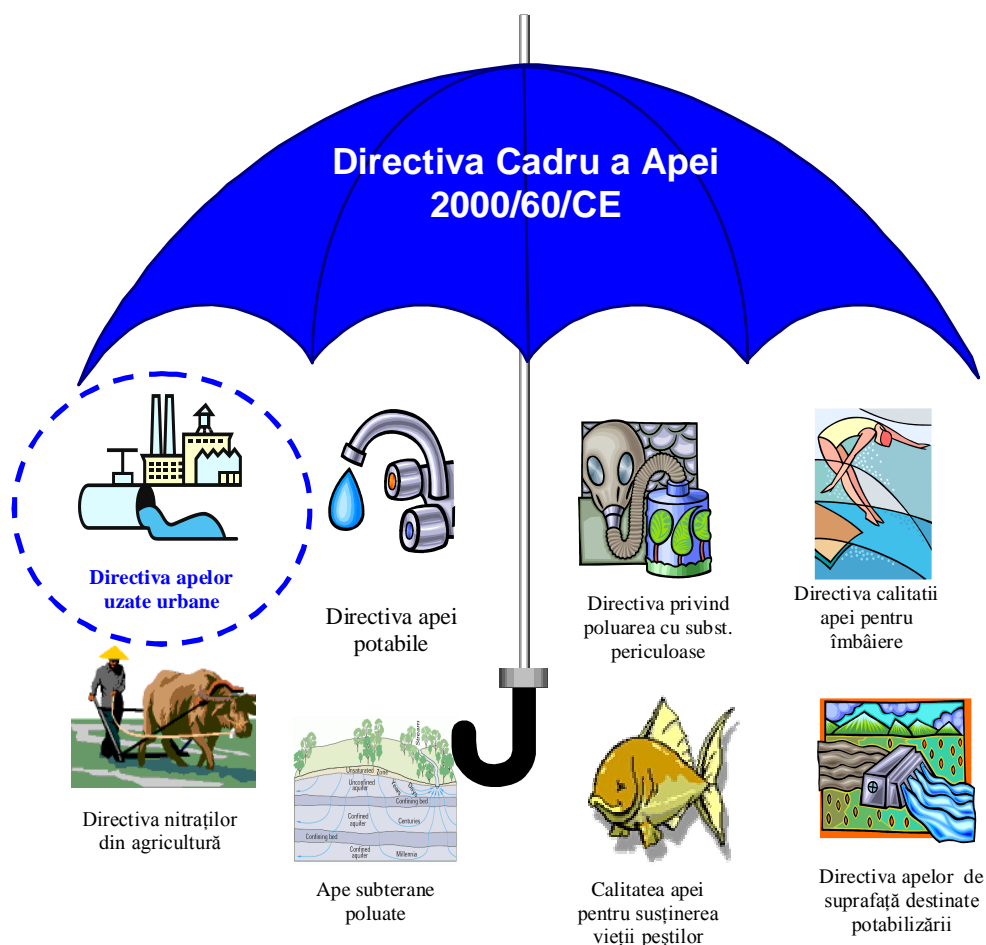
Administrația Națională „Apele Române” prin intermediul celor 11 Direcții de Apă a demarat procedurile pentru realizarea unei campanii de informare și consultare a unităților economice și a autorităților publice locale privind implementarea Directivei Cadru pentru Apă.

Astfel, în cursul anului 2007 la nivelul Direcției de Apă Someș-Tisa, s-au realizat campanii de informare și de consultare privind *schemele directoare de amenajare și management a bazinului hidrografic Someș-Tisa*, unde ca punct focal au fost prezentate și dezbătute „Principalele probleme de gospodărire a apelor” din spațiul hidrografic Someș-Tisa.

La aceste dezbateri publice au participat reprezentanți ai MMDD, A.N. „Apele Române”, INHGA, autorităților publice locale și județene (Instituii ale Prefectului, Primării, Consilii Județene), institutiilor județene (Direcții pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, Agenții de Sănătate Publică, Inspectorate Situații de Urgență, Agenții de Mediu), principalilor poluatori, operatorilor de apă, ONG-urilor Universității Tehnice Cluj, SC Hidroconstrucția SA-Sucursala Cluj, de pe arealul de activitate al D.A. Someș-Tisa aferent județelor CJ, BN, SJ, MM și SM.

Scopul acestei acțiuni a fost o mai bună cunoaștere a problemelor specifice domeniului gospodăririi apelor în bazinul hidrografic Someș-Tisa, identificarea necesităților privind lucrările de investiții pentru apărarea împotriva inundațiilor, asigurarea resursei de apă și protecția calității apelor printr-un dialog cu toți factorii implicați în utilizarea resurselor de apă.

Cele mai importante probleme în domeniul gospodăririi apelor identificate în spațiul hidrografic Someș-Tisa sunt: impactul major asupra resurselor de apă cauzat de activitățile miniere; Gestionarea situațiilor de urgență în context transfrontarier generate de poluările accidentale; Poluarea apelor cu nitrati din surse agricole; Disfuncții ecologice generate de lucrările de “amenajare” a cursurilor; Posibile riscuri specifice în contextul modificărilor climatice.

Sesiunile de dezbateri publice s-au încheiat prin comunicate de presa și articole aparute în presa locală. Mass-media care a oglindit aceste evenimente la nivel local: City News/redactor Ioana Babos/14.04.2009; Foaia Transilvana/14.04.2009; Cluj Online/redactor Bogdan Burbuz/14.04.2009; Napoca News/redactor Marius Muresan/14.04.2009; Radio Cluj/Interviul zilei/15.04.2009; Radio UBB/Stiri/15.04.2009; Radio Transilvania/Stiri/15.04.2009; NCN/Stiri/15.04.2009; Realitatea TV Cluj/16 – 14.04.2009. Au fost elaborate chestionare privind implicarea stakeholderilor reprezentativi în diferitele stadii ale elaborării Planului de Management al Spațiului Hidrografic Someș-Tisa.

În lunile mai-iunie 2008 s-au organizat acțiuni în cadrul Direcției Apelor Someș-Tisa în care au fost prezentate cerințele Directivei Cadru a Apei, metode și instrumente pentru dezvoltarea proceselor de participare și consultare a publicului și de luare a deciziilor. Cu această ocazie s-au realizat pliante și broșuri cu tematica *Campania națională de informare privind prevederile Directivei Cadru Apă*, care s-au distribuit grupurilor reprezentative ale cetățenilor, agenților economici și autorităților locale. Prin intermediul compartimentului de Relații cu publicul din cadrul Direcției Apelor Someș-Tisa s-au dat interviuri și s-au elaborat articole pentru mass-media locală.

De asemenea, *Manualul pentru autorități (privind accesul la informația de gospodărire a apelor și participarea publicului la luarea deciziilor privind gospodărirea apelor)*, care s-a elaborat de REC cu sprijinul Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile și a Administrației Naționale „Apele Române”, în cadrul proiectului UNDP-GEF “Întărirea accesului la informație și participării publicului la luarea deciziilor privind mediul”, a fost distribuit tuturor Direcțiilor de Ape din țară. Direcția Apelor Someș-

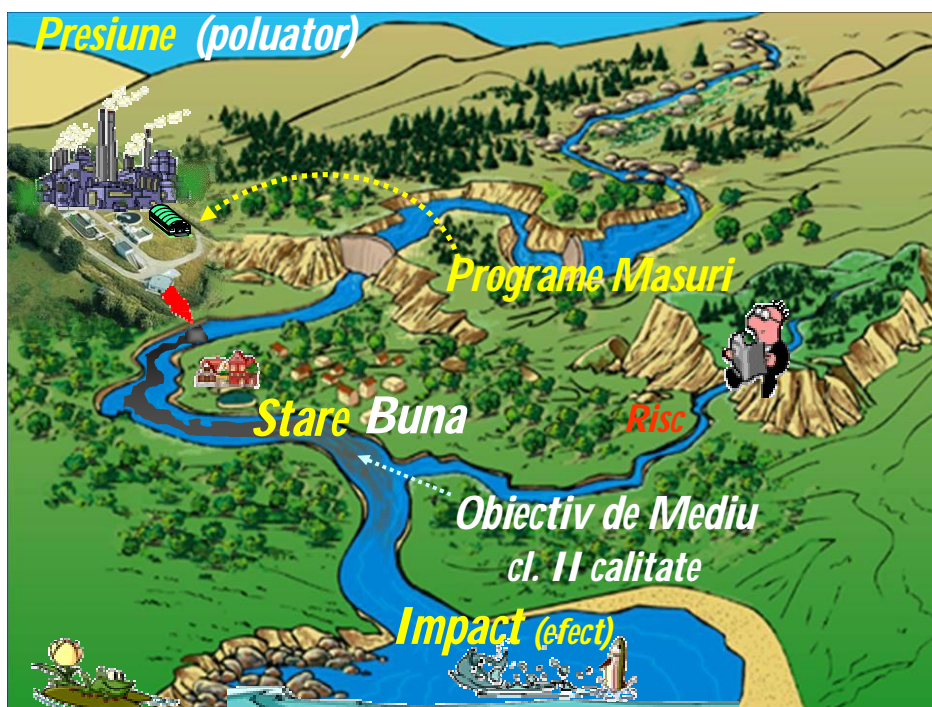
Tisa a distribuit manualul autorităților locale, agenților economici, mass-media și membrilor comitetelor de bazin.

Programul de masuri reprezintă un capitol important al Planului de Management al Bazinului Hidrografic, care cuprinde toate măsurile ce trebuie luate în perioada 2010-2027, astfel încât obiectivele de mediu să fie atinse. Aceste măsuri răspund principalelor probleme din Spațiul Hidrografic Someș - Tisa. Reușita programelor de măsuri este condiționată totodată și de aplicarea cu strictețe a legislației naționale și europene în domeniu.

Programul de măsuri se adresează atât autorităților locale și regionale, agenților din domeniul mediului, tuturor factorilor importanți din domeniul apei și utilizatorilor de apă.

Actorii locali implicați în aplicarea programelor de măsuri, prin abordarea lor teritorială, fixează cadrul de acțiune în domeniul apei precum și modalitățile de finanțare. Acest program de lucru trebuie implementat până la sfârșitul anului 2012, termen stipulat de Directiva Cadru Apă, când aceste programe de măsuri trebuie să devină operaționale.

În ceea ce privește dezvoltarea Programului de Măsuri, procesul de consultare a publicului la nivelul spațiului hidrografic Someș-Tisa a început în luna august 2008.

Pe situl Direcției Apelor Someș-Tisa a fost postat calendarul privind informarea și consultarea publicului privind Programele de Măsuri, directionat pe grupuri țintă de stakeholderi în acord cu măsurile pentru reducerea poluării privind următoarele tipuri de presiuni: aglomerări umane, activități industriale, activități agricole și alterări hidromorfologice.

Nr. crt.	Directia de Apa	Data programarilor intalnirilor de consultare – informare cu stakeholderii			
		POM domeniul aglomerari umane	POM domeniul activitati industriale	POM domeniul activitati agricole	POM domeniul alterari hidromorfologice
1	Somes-Tisa	28.10.2008	21.10.2008	11.08.2008	18.11.2008

În cadrul acestor întâlniri au fost elaborate chestionare (**Anexa 12.1.**- chestionarul cu privire la apele uzate) pentru colectarea opiniilor și comentariilor principalilor stakeholderi și s-au distribuit broșuri și pliante. Întâlnirile s-au încheiat prin conferințe și articole de presă. Mass-media care a oglindit aceste evenimente la nivel local: City News/redactor Ioana Babos/14.04.2009; Foaia Transilvania/14.04.2009; Cluj Online/redactor Bogdan Burbuz/14.04.2009; Napoca News/redactor Marius Muresan/14.04.2009; Radio Cluj/Interviul zilei/15.04.2009; Radio UBB/Stiri/15.04.2009; Radio Transilvania/Stiri/15.04.2009; NCN/Stiri/15.04.2009; Realitatea TV Cluj/16 – 14.04.2009.

În data de 28 noiembrie 2008 a avut loc un seminar la nivel național cu participarea Direcțiilor Apelor riverane fluviului Dunarea și a principalilor stakeholderi privind Implementarea Directivei Cadru a Apei – Evaluarea presiunilor hidromorfologice, a impactului acestora și identificarea unor posibile măsuri pentru fluviul Dunarea, în vederea atingerii obiectivelor de mediu cerute de Directiva Cadru a Apei. Acest seminar a fost util pentru elaborarea unui set preliminar de măsuri privind reducerea impactului presiunilor hidromorfologice – măsuri ce vor face parte din primul Plan de Management pentru fluviul Dunarea.

Categoriile de stakeholderi invitați la aceste dezbateri de informare și consultare reflectă importanța și impactul semnificativ asupra problemelor de gospodărire a apelor din cadrul spațiului hidrografic Somes-Tisa.

Reacțiile factorilor interesați în stabilirea și implementarea programelor de măsuri în domeniile aglomerări umane, activități industriale, activități agricole și din domeniul alterărilor hidromorfologice, sunt luate în considerare la elaborarea draft-ului Planului de Management bazinal.

Scopul acestor întâlniri a fost de a discuta și explica responsabilitățile stakeholderilor, de a le aduce la cunoștință termenul final al implementării programelor de măsuri, de a discuta posibilitățile de realizare și finanțare a măsurilor.

În 22 decembrie 2008 s-a postat pe situl Direcției de Apa Somes-Tisa și al Administrației Naționale „Apele Române” draft-ul Planului de Management al spațiului hidrografic Somes-Tisa, acesta fiind disponibil publicului interesat cel puțin 6 luni în anul 2009, mai exact până în data de 10 noiembrie 2009.

S-au organizat mai multe întâlniri în decursul anului cu principalii utilizatori și factori interesați, spre a le aduce la cunoștință conținutul Planului de Management al Spațiului Hidrografic Somes - Tisa. Scopul acestor întâlniri a fost cel de responsabilizare și conștientizare a stakeholderilor, de a realiza importanța acestui proiect, de asumare a măsurilor propuse și de a găsi resursele financiare necesare punerii în practică a cerințelor Directivei Cadru Apa.

Instrumentele de aducere la cunoștință a publicului despre realizarea Planului de Management al Spațiului hidrografic Somes - Tisa au fost multiple.

Au fost elaborate chestionare privind conținutul Planului de Management al spațiului hidrografic Somes – Tisa (**Anexa 12.2.**). Aceste chestionare au fost postate pe site-ul Direcției Apelor Somes - Tisa (<http://www.rowater.ro/dasomes/SCAR/Planul%20de%20management.aspx>) și distribuite electronic tuturor utilizatorilor importanți.

De asemenea, au fost trimise prin posta catre principalii factori interesati, scrisori prin care se aducea la cunostinta acestora postarea pe site-ul Directie Apelor Someș - Tisa a proiectului Planului de Management al spatiului hidrografic Someș - Tisa si prin care erau invitati sa se informeze despre continutul acestui proiect in vederea participarii la intalnirile organizate de catre Directia Apelor Someș - Tisa. In cadrul acestor intalniri de dezbateri publice, fiecare stakeholder a avut posibilitatea sa-si exprime punctul de vedere, sa contribuie cu propuneri de imbunatatire a Planului de Management, sa-si exprime in mod justificat acordul sau dezacordul cu privire la propunerile de masuri stipulate.

Datele cand s-au realizat toate aceste intalniri publice, comentariile si observatiile facute de principalii factori interesati precum si modul in care Directia Apelor Someș - Tisa a luat sau nu in considerare propunerile facute atat in timpul dezbaterilor, cat si prin alte instrumente avute la indemana, au fost materializate in **Anexele 12.3 si 12.4**.

Astfel, dintr-un numar de 366 chestionare distribuite, au fost completate si retransmise 39 chestionare.

A fost creat un link pe site-ul Directiei de Apelor Someș - Tisa prin care toti vizitatorii site-ului pe care se afla postat Planul de Management al Spatiului Hidrografic Someș - Tisa sa-si poata exprima opinia privind continutul acestui Plan.

Pe baza observatiilor, comentariilor si propunerilor venite din partea principalilor factori interesati si a publicului, a fost reactualizat Planul de Management al Spatiului Hidrografic Someș – Tisa.

In data de 16 noiembrie 2009, in cadrul Comitetului de Bazin a avut loc dezbaterea publica finala privind Planul de Management al Spatiului Hidrografic Someș - Tisa, urmata de avizarea acestuia de catre membrii Comitetului de Bazin.

Acest eveniment a fost mediatizat in urmatoarele aparitii de presa, radio si TV:

- NCN Cluj (Stiri)
- TVR Cluj (Stiri)
- Radio Cluj (“Strategie in domeniul apei”)
- Radio Transilvania (Stiri)
- Radio ProFM (Stiri)

precum si in ziare/reviste/portaluri de stiri:

- Cetateanul Clujean (Anamaria Cadis – “Plan de management al apelor din bazinul Someș-Tisa pentru șase ani”)
- Ziua de Cluj (“A fost aprobat Planul de management pentru bazinul hidrografic Someș-Tisa” si “Strategie in domeniul apei”)
- City News (Alexandra Pacurar – “Plan pe șase ani pentru gestionarea apelor”)
- Cluj Online (“Planul de management al spatiului hidrografic Someș-Tisa a fost avizat”)
- Facția de Cluj (“Planul de management al spatiului hidrografic Someș-Tisa a fost avizat”)
- Informatia Zilei Satu Mare (Mihai Ghenceanu - “A fost aprobat Planul de management al bazinului Someș-Tisa”)
- Monitorul de Cluj (“Planul de management pentru apa”)
- Stiri MM.ro (“Planul de management al spatiului hidrografic Someș-Tisa a fost avizat”)
- green-report.ro (“Gestionarea apelor din bazinul Someș-Tisa”)